

KLEIN BEGINNEN

‘No good knalpot’ zegt Anton, mijn Indonesische chauffeur, terwijl hij wijst naar een bestelbusje voor ons dat een flinke walm zwarte rook uitbraakt. Hij trapt op het gaspedaal en met een ruk stuiven we het busje voorbij. Langzaam verdwijnt de kustvlakte van westelijk Flores achter ons.

Aaaah, Indonesië. Het land van uitgestrekte rijstvelden en theeplantages, van regenwouden en rokende vulkanen, ongerepte eilanden en heerlijk eten. Maar ook het land van bijzondere paleontologische ontdekkingen. En daar hebben wij Nederlanders een aardig aandeel in gehad. Eugène Dubois was de eerste die, bijna 125 jaar geleden, naar Indonesië vertrok op zoek naar de missing link tussen mensen en apen. Zijn *Pithecanthropus erectus* was de eerste fossiele mensachtige die buiten Afrika en Europa gevonden werd. Of Dirk Hooijer, die aan menig Indonesisch fossiel vertebraat, groot of klein, zijn naam verbond. Theodoor Verhoeven, de katholieke missionaris die als eerste een schop in de grond stak in de grot Liang Bua, waar decennia later een nieuwe, kleine mensensoort (*Homo floresiensis*) gevonden zou worden. En Paul Sondaar, die in de vreemde eilandbewoners een duidelijk patroon van reuzen en dwergen zag. Maar ondanks de vele paleontologen die zich op Indonesië gestort hebben, zijn er

nog altijd meer vragen dan antwoorden. Hoe verklaren we de grote soortenrijkdom? Welke route namen de vroegste mensen naar Australië? En waar kwam *Homo floresiensis* vandaan?

Terwijl Anton behendig de gaten in de weg ontwijkt en al toeterend haarspeldbocht na haarspeldbocht neemt, mijmer ik over het doen van Grootse Ontdekkingen. Over iets Ongekend, Nieuw, Fantastisch en Spectaculair. Op het vinden van antwoorden op al die prangende vragen en waar de wetenschappelijke wereld nog jaren over zal praten. Stel je voor!

De volgende ochtend zet ik dan eindelijk voor het eerst voet in Liang Bua, klaar voor de Grootse Ontdekkingen die in de meters sediment onder me liggen te wachten. Mijn collega roept me en wijst op iets wat vele meters lager in het sediment tevoorschijn komt. Aarzelend stap ik op de bamboeladder in de put en terwijl ik naar beneden klim, vraag ik mezelf af of je hoogtevrees kunt hebben als je de diepte in gaat.

Het antwoord is ja. Beneden aangekomen blijkt het ‘iets’ een bedrieglijk stuk kalksteen. Weer bovengronds besluit ik de achterkant van de grot te verkennen. Hoog, koel en donker is het een geliefde plek voor uilen. Al speurend zoek ik met mijn zaklamp de grond af naar resten van braakballen, totdat ik schrik van een vleermuis die zich al fladderend in een van de vele kieren en gaten in de rotswand verstopt. Met een ruk schiet ik overeind en stoot mijn hoofd aan een van de vele stalagtieten die rijkelijk aan de rotswand ontspruiten. Terug bij de ingang van de grot schuif ik aan bij de lunch, waarbij ik de waarschuwingen voor de rode stukjes die op tomaat lijken maar geen tomaat zijn te laat hoor. ’s Avonds terug in het hotel knip ik het lampje in de badkamer aan en mijn oog valt op een enorme sprinkhaan die de wasbak verdedigt alsof zijn leven ervan af hangt. Voorzichtig stap ik weer achteruit, zo stoffig ben ik nou ook weer niet denk ik bij mezelf, en klauter onder mijn klamboe in bed. Morgen weer een dag.

Het valt niet mee, Grootse Ontdekkingen doen.

AUTEUR
HANNEKE J.M. MEIJER

